

Henryk Sienkiewicz „Quo vadis”. Rozdział II

KARTA PRACY NR 3

Skorzystaj z treści rozdziału II i odpowiedz pełnym zdaniem na poniższe pytania. Pamiętaj także o informacjach zawartych w przypisach.

1. Kiedy młody rzymski chłopak osiągał pełnoletność?

.....

2. Wypisz nacje (narody), które zamieszkiwały Rzym? (co najmniej 6).

a)	c)	e)
b)	d)	f)

3. Jaki był stosunek ludu rzymskiego do Petroniusza?

.....
.....

4. Dlaczego Petroniusz nie przywiązywał wagi do tego, jak jest postrzegany przez lud?

.....
.....

5. Zamień podkreślone metafory tak, by właściwie oddawała sens zdania: „W środku Rynku i po brzegach płynęła rzeka ludzka. [...] Z góry, przez ogromne stopnie, od strony świątyni [...] napływały nowe fale.”

płynęła rzeka ludzka

napływały nowe fale

6. Sens zdania wypowiedzianego przez Petroniusza: „O Atenel - zawołał Petroniusz – zdejm temu chłopcu opaskę z oczu, którą zawiązał Eros, bo inaczej rozbije sobie głowę o kolumnę świątyni Wenus.” można by oddać przy pomocy zdania:

- a) Poświęć się lepiej wojennemu rzemiosłu, Winicjuszu, bo zaślepiony miłością, będziesz musiał modlić się o pocieszenie.
- b) Mądrości ci potrzeba, Winicjuszu, bo zaślepiony miłością zostaniesz kapłanem.
- c) Zmądrzej, Winicjuszu, bo zaślepiony miłością, całkowicie poświęcisz się temu uczuciu.
- d) Powinieneś być mądrzejszy, bo zaślepiony miłością, będziesz musiał modlić się o pocieszenie.

7. Jakie wrażenie zrobił dom Aulusów na Petroniuszu? Podkreśl wszystkie poprawne odpowiedzi.

dom Aulusów wydał się Petroniuszowi za skromny; w domu Aulusów panowała atmosfera spokoju i radości; dom Aulusów był urządzone tradycyjnie; esteta Petroniusz uznał, że dom Aulusów jest urządzone gustownie; Petroniusz był pod wrażeniem przepychu panującego w domu Aulusów.

8. Zaznacz właściwą odpowiedź. Na podstawie podkreślonych informacji z zadania 7. zaznacz właściwy wniosek.

Dom Aulusów był:

- a) gustownie urządzone i raczej wesoły,
- b) w złym guście i surowy,
- c) gustownie urządzone, ale surowy,
- d) przeniknięty smutkiem, choć gustownie urządzone.

9. „Po czym Petroniusz udał się do cucbiculum”. Zdanie to oznaczało, że:

- a) Petroniusz udał się do łaźni.
- b) Petroniusz udał się do kuchni.
- c) Petroniusz udał się do sypialni,
- d) Petroniusz udał się do ogrodu.

10. Zwracając się do Pomponii Grecyny, Petroniusz użył słowa „domina”, co oznaczało:

- a) kpinę z żony Aulusa,
- b) szacunek dla żony Aulusa,
- c) obojętność do żony Aulusa,
- d) pogardę dla żony Aulusa.

11. W pierwszym dialogu między Petroniuszem a Ligią dziewczyna pokazała swoją:

- a) odwagę, inteligencję i odczytanie,
- b) odwagę, inteligencję i spryt,
- c) odczytanie, inteligencję i pychę,
- d) inteligencję, ignorancję i pychę.

12. Na podstawie odpowiednich fragmentów wypisz cechy wyglądu zewnętrznego Ligii, które będą przydatne do stworzenia opisu wyglądu zewnętrznego dziewczyny. Zastosuj zdania pojedyncze. Nie cytuj.

- a)
- b)
- c)
- d)

I 3. Zaznacz P lub F

W czasie spaceru po ogrodzie w rozmowie z Ligią Marek Winicjusz przyznaje, że nie jest tak gruntownie wykształcony jak Petroniusz.	P / F
Marek uważa, że największe szczęście może dać człowiekowi miłość.	P / F
W rozmowie z Ligią Marek w sposób pośredni wyznał, że jest w niej zakochany.	P / F
Marek bał się, że utraci Ligię, ponieważ Aulus Plaucjusz planował wysłać ją do swoich posiadłości na Sycylii.	P / F

I 4. Podkreśl wszystkie prawidłowe odpowiedzi. Za wskazówkę świadczącą o tym, że w domu Aulusa Plaucjusza są chrześcijanie można uznać:

niezjadanie świętych bażantów w domu Plaucjuszów; brak kajdan na nogach odźwiernego; cytowanie przez Ligię fragmentów „Odysei”, przekonanie wyrażone przez Aulusa, że należy bogom składać ofiary przebłagalne za występki w Rzymie; sąd domowy nad Pomponią Grecyną; atmosferę panującą w domu i spokój na twarzach domowników, zwłaszcza Pomponii Grecyny; ostatnie słowa wypowiedziane do Petroniusza przez Pomponię Grecynę

I 5. Wy tłumacz, na czym polega różnica w pisowni podkreślonych wyrazów.

„- A więc ty wierzysz w bogi, Pomponio?

- Wierzę w Boga, który jest jeden, sprawiedliwy i wszechmocny – odpowiedziała żona Aulusa Plaucjusza.”

.....

16. Do słów Petroniusza dopasuj jego uczucia i cechy charakteru. Do każdego cytatu przypisz tylko jedną odpowiedź.

1. „[...] uważam bowiem, że w dialektyce dorównyвам Sokratesowi.”	a) podziw, aprobata
2. „I nie śmiałem! Dasz wiarę, Winicjuszu, że nie śmiałem!”	b) przerażenie, szacunek
3. „Muszę jednak pochwalić Twój wybór”. [...] Widzę jednak, że Dianę miłujesz [...]	c) pewność siebie, zadufanie
4. „Muszę to rozumowanie powtórzyć naszej miedzianobrodej małpie [...]	d) pewność siebie, przekonanie o własnej wartości
5. „Masz zachcianki cieśli z Subury.”	e) ironia, pobbazanie f) zdziwienie, szacunek g) dezaprobata, podziw, h) kpina, brak szacunku

Odpowiedź: 1, 2, 3, 4, 5

17. Z podanych zdań wypisz podmiot i nazwij jego rodzaj.

Cytat	Podmiot	Rodzaj podmiotu
Wzór: „Widziałem ją najpierw przy fontannie, a potem spotkałem ją dwukrotnie.”	(ja)	podmiot domyślny
„Istotnie, miejscowy żywioł ginął niemal w tym tłumie złożonym ze wszystkich ras i narodów.”		
„Lubiano go za hojność”		
„Starzejemy się i oboje lubimy coraz więcej domowe zacisze.”		
„To mój mały Aulus i Ligia bawią się w piłkę.”		

I 8. Przeanalizuj poniższy cytat i zaznacz właściwą odpowiedź.

„Lecz w ogrodowym triclinium, zacienionym przez bluszcze, winograd i kozie ziele, siedziała Pomponia Grecyna; poszli się więc z nią witać. Petroniuszowi, jakkolwiek nie uczęszczał do domu Plaucjuszów, była ona znajoma, albowiem widywał ją u Antystii, córki Rubeliusza Plauta, a dalej w domu Seneków, i u Poliona.”

- a) w powyższym cytacie występuje siedem orzeczeń czasownikowych i nie występuje orzeczenie imienne;
- b) w powyższym cytacie występuje pięć orzeczeń czasownikowych i jedno orzeczenie imienne;
- c) w powyższym cytacie występuje pięć orzeczeń czasownikowych i nie występuje orzeczenie imienne;
- d) w powyższym cytacie występują cztery orzeczenia czasownikowe i jedno orzeczenie imienne.

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

Henryk Sienkiewicz „Quo vadis”. Rozdział II

KARTA PRACY NR 3

OBUDOWA MERYTORYCZNA. Propozycje wykorzystania karty pracy z rozdziału II

Karta pracy z rozdziałem II i III powieści „Quo vadis” w dalszym ciągu nastawiona jest na poznawanie i jednocześnie utrwalanie informacji o bohaterach, ich wyglądzie zewnętrznym oraz cechach charakteru. Pojawiają się także pytania o tło społeczno-obyczajowe. Można wykorzystać tę kartę pracy do utrwalenia wiadomości z gramatyki (rodzaje podmiotu i orzeczenia) oraz wiadomości o pisowni wielkiej i małej litery.

Skorzystaj z treści rozdziału II i odpowiedz pełnym zdaniem na poniższe pytania. Pamiętaj także o informacjach zawartych w przypisach.

1. Kiedy młody rzymski chłopak osiągał pełnoletność?

Rzymski chłopiec osiągał pełnoletniość w wieku 17 lat.

2. Wypisz nacje (narody), które zamieszkiwały Rzym? (co najmniej 6).

a) Etiopowie	c) Gallowie	e) Grecy
b) Brytowie	d) Germanowie	f) Żydzi

3. Jaki był stosunek ludu rzymskiego do Petroniusza?

Lud rzymski lubił Petroniusza, był wśród rzymian popularny. Ludzie pamiętali, że wstawił się za rodziną, którą Neron skazał na śmierć

4. Dlaczego Petroniusz nie przywiązywał wagi do tego, jak jest postrzegany przez lud?

Petroniusz był mądrym obserwatorem zachowań rzymian, zdawał sobie sprawę z tego, że można manipulować sympatią społeczeństwa. Wyciągał wnioski z obserwacji wcześniejszych zachowań ludu wobec osób popularnych. Zbyt duża popularność mogła być źle postrzegana na dworze cesarza.

5. Zamień podkreślone metafory tak, by właściwie oddawała sens zdania: „W środku Rynku i po brzegach płynęła rzeka ludzka. [...] Z góry, przez ogromne stopnie, od strony świątyni [...] napływały nowe fale.”
płynęła rzeka ludzka – szedł tłum ludzi
napływały nowe fale – przychodziły nowe grupy

6. Sens zdania wypowiedzianego przez Petroniusza: „O Atenel - zawołał Petroniusz – zdejm temu chłopcu opaskę z oczu, którą zawiązał Eros, bo inaczej rozbije sobie głowę o kolumnę świątyni Wenus.” można by oddać przy pomocy zdania:

- a) Zmądrzej, Winicjuszu, bo zaślepiony miłością, całkowicie poświęcisz się temu uczuciu.

7. Jakie wrażenie zrobił dom Aulusów na Petroniuszu? Podkreśl wszystkie poprawne odpowiedzi.

dom Aulusów wydał się Petroniuszowi za skromny; **w domu Aulusów panowała atmosfera spokoju i radości; dom Aulusów był urządzone tradycyjnie; esteta Petroniusz uznał, że dom Aulusów jest urządzone gustownie;** Petroniusz był pod wrażeniem przepychu panującego w domu Aulusów.

8. Zaznacz właściwą odpowiedź. Na podstawie podkreślonych informacji z zadania 7. zaznacz właściwy wniosek.

Dom Aulusów był:

- a) gustownie urządzone i raczej wesoły,

9. „Po czym Petroniusz udał się do cubiculum”. Zdanie to oznaczało, że:

- a) Petroniusz udał się do sypialni,

10. Zwracając się do Pomponii Grecyny, Petroniusz użył słowa „domina”, co oznaczało:

- a) szacunek dla żony Aulusa,

11. W pierwszym dialogu między Petroniuszem a Ligią dziewczyna pokazała swoją:

- a) odwagę, inteligencję i odczytanie,

12. Na podstawie odpowiednich fragmentów wypisz cechy wyglądu zewnętrznego Ligii, które będą przydatne do stworzenia opisu wyglądu zewnętrznego dziewczyny. Zastosuj zdania pojedyncze. Nie cytuj.

- a) Ligia miała delikatną, bladą twarz.
b) Oczy dziewczyny były niebieskie.
c) Włosy dziewczyny były ciemne, ale gdzieś tam pojawiały się bursztynowe pasma.
d) Wybranka Winicjusza była smukła i szczupła.

I 3. Zaznacz P lub F

W czasie spaceru po ogrodzie w rozmowie z Ligią Marek Winicjusz przyznaje, że nie jest tak gruntownie wykształcony jak Petroniusz.	P / F
Marek uważa, że największe szczęście może dać człowiekowi miłość.	P / F
W rozmowie z Ligią Marek w sposób pośredni wyznał, że jest w niej zakochany.	P / F
Marek bał się, że utraci Ligię, ponieważ Aulus Plaucjusz planował wysłać ją do swoich posiadłości na Sycylii.	P / F

I 4. Podkreśl wszystkie prawidłowe odpowiedzi. Za wskazówkę świadczącą o tym, że w domu Aulusa Plaucjusza są chrześcijanie można uznać:

niezjadanie świętych bażantów w domu Plaucjuszów; **brak kajdan na nogach odźwiernego**; cytowanie przez Ligię fragmentów „Odysei”, przekonanie wyrażone przez Aulusa, że należy bogom składać ofiary przebłagalne za występki w Rzymie; **sąd domowy nad Pomponią Grecyną; atmosferę panującą w domu i spokój na twarzach domowników, zwłaszcza Pomponii Grecyny; ostatnie słowa wypowiedziane do Petroniusza przez Pomponię Grecynę**

I 5. Wy tłumacz, na czym polega różnica w pisowni podkreślonych wyrazów.

Słowo „bóg” pisane małą literą odnosi się do religii politeistycznych, słowo „Bóg” oznacza istotę najwyższą w religiach monoteistycznych (judaizm, chrześcijaństwo, islam).

I 6. Do słów Petroniusza dopasuj jego uczucia i cechy charakteru. Do każdego cytatu przypisz tylko jedną odpowiedź.

1. „[...] uważam bowiem, że w dialektyce dorównyвам Sokratesowi.”	a) podziw, aprobata
2. „I nie śmiałem! Dasz wiarę, Winicjusz, że nie śmiałem!”	b) przerażenie, szacunek
3. „Muszę jednak pochwalić Twój wybór”. [...] Widzę jednak, że Dianę miłujesz [...]”	c) pewność siebie, zadufanie
4. „Muszę to rozumowanie powtórzyć naszej miedzianobrodej małpie [...]	d) pewność siebie, przekonanie o własnej wartości
5. „Masz zachcianki cieśli z Subury.”	e) ironia, pobłażanie f) zdziwienie, szacunek g) dezaprobata, podziw, h) kpina, brak szacunku

Odpowiedź: 1 d, 2 f, 3 h, 4 a, 5 e

I 7. Z podanych zdań wypisz podmiot i nazwij jego rodzaj.

Cytat	Podmiot	Rodzaj podmiotu
Wzór: „Widziałem ją najpierw przy fontannie, a potem spotkałem ją dwukrotnie.”	(ja)	podmiot domyślny
„Istotnie, miejscowy żywioł ginął niemal w tym tłumie złożonym ze wszystkich ras i narodów.”	żywioł	podmiot gramatyczny
„Lubiano go za hojność”	-	zdanie bezpodmiotowe
„Starzejemy się i oboje lubimy coraz więcej domowe zacisze.”	(my)	podmiot domyślny
„To mój mały Aulus i Ligia bawią się w piłkę.”	Aulus i Ligia	podmiot szeregowy

I 8. Przeanalizuj poniższy cytat i zaznacz właściwą odpowiedź.

„Lecz w ogrodowym triclinium, zacienionym przez bluszcze, winograd i kozie ziele, siedziała Pomponia Grecyna; poszli się więc z nią witać. Petroniuszowi, jakkolwiek nie uczęszczał do domu Plaucjuszów, była ona znajoma, albowiem widywał ją u Antystii, córki Rubeliusza Plauta, a dalej w domu Seneków, i u Poliona.”

- a) w powyższym cytacie występują cztery orzeczenia czasownikowe i jedno orzeczenie imienne.